

Επίγραμμα
Τίτιος 172
Αρτίμιον 86

Ένας νέος ζωγράφος που θα ανέβει κάθετα στο ύψος της τέχνης του, ο Άλεκος Βλ. Λεβίδης μας παρουσίασε τα επιτεύγματά του της τελευταίας πενταετίας στην αίθουσα εκθέσεων «Ωρα».

Προσέρχεται τα χρόνια αυτά στις εκθέσεις ζωγραφικής μ' ένα προκαταρκτικό συναίσθημα πλήξης και κόπωσης, γιατί όλοι αντιγράφουν τους μεγάλους της Εδράτης, και όλοι τους σχεδόν επαναλαμβάνονται. Και ξάφνου, μέσα σ'ε τόση μονοτονία, ανάβει ένας σπινθήρας λαμπρός, της γνήσιας, πηγαίας έκφρασης τ'ο φανέρωμα.

Ο Λεβίδης διαθέτει μιάν δραση απολλώνια και δομεί τοπία ελληνικά απροσδόκητα άξενα και βλοσυρά στη φύση τους, που τ'άσπλιζει μ' έσωτερικό δυναμισμό σπάνιο, τ'άδαμάζει με τ'ο δικό του φώς και τ'άδρoσίζει με μι'ά θάλασσα αύστηρή, αντιλυρική, για ν'ά κάμει τ'ους πίνακές του γεγονότα αυτόνομα πνευματικά, ανθρώπινα και υποβλητικά μαζί. Τ'ά τοπία αυτά αναδόθηκαν από τ'όν έσωτερικό κόσμο τ'ου προικισμένου ζωγράφου που γνωρίζει όχι μονάχα ν'ά βλέπει αλλά ν'ά έρμηνεύει τ'ήν φύση σύμφωνα με τ'όν έσωτερικό του κανόνα, τ'ήν φύση στην εύρωστη γυμνότητά της, μι'ά όλη βαθιά ζωντανή, πάθους που φανεράνεται και μαζί αποκρύβεται.

Οί προσωπογραφίες που παρουσίασε ο Λεβίδης (ιδίως εκείνη ή άλησμόνητη «Προσωπογραφία νέου Β'») γονιμοποιημένες από τ'ά διδάγματα της ευρωπαϊκής προσω-

πογραφίας, είναι μορφές μελαγχολικές, στραμένες έσω, με βλέμμα ρευβαστικό, συμβολικά φανερώματα ψυχής, — όπως γίνεται κάθε μορφή ανθρώπου που έχει ζήσει και παλέψει με τ'όν μέσα του κόσμο. Τ'ά γυμνά που έρθωσε ο νέος ζωγράφος είναι δουλεμένα όχι μόνο με σχεδιαστική ικανότητα αλλά και μ' έλευθερία, μ' αίσθηση ισορροπίας και άρμονίας. Τ'ά σώματα μοιάζουν σ'άν σβησμένα αισθησιακά, άπαθή, βρίσκονται στο δρόμο τ'ής μνημειώσής τους και φωτίζουν τ'ο περιβάλλον με μι'ά γυμνότητα άδρη, χαμηλόφωνη, υποβλητική. Κάποτε ανάβει ένα έκπαγλο φώς μέσα στο ανθρώπινο σώμα («Πηγή», τ'ο εκπληκτικό σ'ε άβρότητα γυμνό), φώς που έρχεται κάτω από τ'ά χρώματα, πίσω από τ'ο σχήμα, για ν'ά μ'άς δείξει π'ώς πριν υπάρξει τ'ο κορμί υπήρχε κεί ένα φώς.

Τέλος, τ'ά άνθοδοχεία του και οί νεκρές του φύσεις δίδουν ένα σπουδαίο μάθημα ελληνικό, όπου ή φύση είναι υποτόπωση φύσης, σχήμα και χρώμα με κερδισμένη αυτονομία, όπου κόσμηση και ουσία συνενώνονται σ'ε τ'όνους χαμηλούς και πυκνούς, για ν'ά έξαρθούν τ'ά ταπεινά («Άγραφον», «Δυό ρέγγες και ένα μαχαίρι») και ν'ά δοξαστούν («Δάφνες και ρόδι»). Άλησμόνητο παραμένει, εγχείραχτο σ'τη μνήμη τ'ο μεταφυσικό εκείνο «Έσωτερικό» όπου τ'ο παράστημα ενός ανθρώπου στο ήμίφατο δωμάτιο έχει τ'ήν υποβολή μ'άς όπτασίας που νικά τ'ήν πραγματικότητα. Έγχε στον Άλεκο Βλ. Λεβίδη.

Κώστας Ε. ΤΣΙΡΟΠΟΥΛΟΣ